

EDINOST

„EDINOST“
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:
za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se
upravništvo ne osira.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se račune po 7 nov.
vrstica v petitu; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd.
se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inasert pre-
jema upravništvo v ulici Carintia 28.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorško.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

Prestopili smo z novim letom v XIV. tečaj našega glasila. — Trinajst let smo se borili za narodne pravice primorskih Slovencev in kolikor je bilo v naše moči, izpolnjevali smo vestno svojo nalogo. Naš položaj je resen, kajti tujci smo na lastnej zemlji! Uvažite to, sorojaki, ter ostanite nam zvesti in točni naročniki, ker brez izdatnih denarnih sredstev nam je nemogoče vršiti naš program. — Glasilo našega društva ne deluje v sebične svrhe, temveč v probujenje narodne zavesti. Kolikor več se širi naš list med rodoljubim, toliko sigurnej nam je uspeh našega dela.

„Edinost“ stane:

za vse leto gld. 6.—
za pol leta gld. 3.—
za četrt leta gld. 1.50

Okoličanom v prevdarek.

III.

Malomarnost in pasivnost v narodnem obziru dosegla je v naših okoličanih uže svoj vrhunec. Ako tako nadaljujemo, vedno bolj se bodo naša krđela krčila in okoličanski slovenski živelj, ki ima vso pravico do samostojnosti ter bi postallahko povsem neodvisen od svojih sodeželanov Italijanov, zgubil se bode med Lahi. Dan na dan nam postaja bolj očitno to, kar tukaj trdimo.

A ni še tako škoda, niti sramota, ako se kak narod polagoma udaje drugej narodnosti ter se poprijemlje njegovih navad in jezika. Večkrat so temu povod posebne okolščine, ki ga silijo v to; osobito pa tira en narod v drugega, — napredujoča kultura jednega v primeri z drugim, ali osvajajoča moč jednega naroda napram drugemu. Zgodovina sama nam podaja več slučajev, v katerih se je osvojeni narod poprijel navad in jezika onih, ki so si ga podvrgli.

PODLISTEK.

Ljubljansko pismo.

Gosp. urednik! Pod gornjim naslovom nameravam Vašim častitim čitateljem pri-
našati resno in zabavljivo gradivo, ako ne
mislite mojim pismom prikriti luč sveta
s tem, da jih — bacnete v „pleteni koš“. Naloga se mi sicer ne zdi težka, kajti
gradiva se najde pri nas vedno; ako nam
naši nasprotniki ne dajo prilike, da jih
malo porahlamo, pa sežemo po naših „ne-
praktičnih“, „zavlačilnih“ ali „malomarnih“
razmerah; take stvari mi bodo nekoliko
služile v to, da dosežem, kar nameravam.
Zatorej začnimo!

Vem, da je kakor v nas, tudi v Vas
glavni faktor denar in zopet denar in zopet
veliko denarja; vem, da tega posebno ob
naših „periferijah“ v vsakem slučaju bolje po-
trebujete, kakor „arenglajgej“. Rekel bi kedo,
saj je v Trstu „dovolj narodnih“ kapita-
listov, kateri podpirajo narodna podjetja!
Oho brate! podpirajo, to pa, to! Ne re-

Pojemajoče rodoljubje se tedaj lahko
opraviči z slovom: močnejši vlada nad
nežnejšim.

Je-li pa tudi tu pri nas tako? Uda-
jamo se dan na dan vedno bolj laškim
navadom in silimo se govoriti laški jezik,
pri tem pa ne pomislimo, da Lahi nimajo
pri nas zgodovinskih pravic, čeprav v eno-
mer trobijo v svet, da so rimljanski po-
tomci; oni si tudi niso z močjo podvrgli
naše dežele ter nam sedaj po svoje ura-
dujejo. Mi Slovenci smo se v zadnjih letih
kulturno lepo razvili; imamo svoje slovstvo
in v raznih krajih svoje učilne zavode, v
katerih se naši otroci lahko uprav tako
omikajo, kakor v enacij nemških in laških
šolah. Kulturno smo tedaj tudi mi toliko
napredovali, da nam ni treba pri družih
narodih beračiti omike.

Mi živimo na svojih tleh, v deželi, v
katerej so od prastarih časov sem prebi-
vali Slovani; Italijani pa, naši sodeželani,
so se sem naselili, ter se tukaj nastanili
na naših tleh. Pri vsem tem pa pravimo,
da jim moramo biti podložni, da smo od
njih zavisni, ter da jim moramo v vsem
ugoditi.

Zakaj pač to? Zato, ker smo popol-
noma pozabili svoj narodni ponos! Malo
nas je, ki bi z ponosom kazali na
svoj rod; premajhno število nas se stavi
v bran za svoje pravice proti sovražnikom;
prepičlo število je med nami množ, kateri
bi se krepko postavili na noge ter odločno
zavrli nasprotnike svoje, ako jih isti
zaničujejo; premalo nas je tudi, ki bi
sprevidili krivico, katera se nam godi ter
bi tirjali ravnopravnosti; — da, res prepičlo
število okoličanov prešinjnih je pravega
narodnega duha.

Salus rei publicae suprema
res — sveto je bilo starim Rimcem to
vodilo, da blagostanje svojega rodu je
staviti pred vse — in mi se tega niti ne
spomnimo, temveč tavamo v temoti in
nezavednosti. Malo nam je mar, da nas
zasmehujejo nevredni nasprotniki. Malo nam
je celo mari, da se našo deco raznaroduje
in s tem demoralizuje.

čem, da jih ni nič, pa redki, le prerediti
so. Pa pustimo jih; neugodni so časi!
Upati pa smemo, — kedaj? se ve da je
zapisano nad zvezdami — da ko prične
naša narodna mestna hranilnica svoje de-
lovanje in ob srečnih špekulacijah in lepih
prebitkih, ona kaj opomore nam siromaš-
nim Slovincem, ko se sedaj le „naši za-
tiranci“ maste pri polnih loncih tukajšnje
hranilnice, v prvej vrsti „šulferajni“. A žali-
bog, da smo mi le premalo praktični in
so našega magistrata novci, v lepem šte-
vilu sicer, naloženi na „papirju“ v jeziku
Atilovih potomcev; sami moremo pa zopet
trekati na „švabske“ duri za „malo svoto“
pol milijona, da z njim vodo s Posavja
dobimo, katero sicer ne tako, kakor Vi v
Trstu, pač pa vse eno živo potrebujemo.
Pa naj pustim to za danes, saj vem, da
marsikomu ne bode prav, — pa tako je!

O slovesu „starega“ leta zamrl je
pri nas dobro znani Aleksander Koruza, o
katerem samem nečem nič govoriti po la-
tinskem pregovoru: „de mortuis . . .“,
pač pa je mož prečrtal račun našim po-

Opomnili smo uže zgoraj, rekoč, da
ni še tako sramotno, ako se tujem uda-
jemo v narodnem obziru ter si prilagodu-
jemo njih navade in jezik. Tembolj obža-
lovanja vredno je pa, da s tem srkamo v
se čisti strup, da se preradi pred vsem
navzemamo tujčevih slabih navad ter
da s tem v sebi zanemarjamo najpleme-
nitejši čut, ki nas še osrečuje, namreč:
vero.

In res, odkar se okolica preslepo udaje
brezvernim svojim nasprotnikom, odkar
teka za zaslužkom in koristjo v mesto
ter moleduje pri svojih navidezni „prij-
ateljih“ — od tedaj sta iz nje blagostanje
in zadovoljnost zbežala, od tedaj zgubila
je marsikatera družina svoj hišni mir in
vedno bolj se v okolici širijo: korupcija,
samopašnost, pohotnost, slabi vzgledi, raz-
košje in celo hudodelstva! Ne govorimo o
potroševanju in pijančevanju, ki se je s
tem v okolici nastanovilo in razširilo. Vsaka
slaba navada je najbolj vabljava. Enako
so tudi tržaški okoličani uže preveč zašli
v posnemanju mestnih slabih navad, kar
je sedaj, rekli bi, prvi uzrok njih propa-
danja. In ako tako napredujemo, našli
bodemo slab konec — pogin naroda, a z
njim tudi pogin narodnega blagostanja.

Z narodnostjo pospešujemo tudi bla-
gostanje in samozavisnost, z raznarodenjem
preti nam pa propad, kajti čim bolj se
želimo prikupiti nasprotnikom, tembolj po-
stajamo njih hlapi in ko bodemo zgubili
narodno svojo nezavisnost in individualnost,
konec bode tudi našemu narodnemu blago-
stanju. Žalostno ali resnično. Ako dobro
to prevdariš, dragi okoličan — ni li to za
nas zadosti sramotno, da si sami odrekamo
celo duševno nezavisnost, da ječimo v
tujih sponah, da si ničesa ne moremo in
nečemo pomoči, ako ne moledujemo pri
naših sosedih Italijanih? Bog je podaril
vsakemu človeku mero modrosti in razum-
nosti, da spozna, kaj je prav in kaj napak;
mi nečemo te svoje modrosti rabiti, tem-
več se zanašamo z vsem in po vsem na
lastne nasprotnike.

Ni sramotnejšega, nego pri sovražniku
svojemu moledovati in prositi; vsakdo je

litičnim nasprotnikom, kateri so mislili, Bog
zna v kako lepe, se ve da nemške namene,
bode pripadel denar — za naše razmere
orjaški kapital, kajti 700.000 je za naše
ljublanske razmere uže „lep drobiž“, se
ve, da bi pri Vas rekli bogati „čifuti“:
„desparato“. Gotovo so računali nanj ne-
kateri, toliko „šulferajni“, „Filharmonij-
karji“ in drugi enaki, a skoraj v blagajni
je uže imelo tukajšnjo trgovsko bolnišnico
podporno društvo lepo svoto, kateremu
društvu je bil pokojnik večletni predsed-
nik, pa tudi s tem ni nič. Pokojnik imel
je navado, da je z glavo vedno odkimo-
val in so naši „hudomušni“ Ljubljančani
to njegovo navado baš v zadnjem trenutku
vporabili in sicer rekli so: da je odkimoval
še pri pogrebu, kajti pogreb je bil veličasten.
Mrtvaški voz so peljali trije pari konj;
baje si je mislil: še en par konj je
preveč, potrata! Tako je sicer prešel
mož, o katerem nikdo ne reče, ta ali oni
blagi čin je storil in prešli bodo tudi
novci; koruza in pšenica bode pa drugim
cvetela ali pozebala!

najrajši sam svoj gospodar — mi pa pu-
stimo vodo teči po svoje strugi, pustimo,
da nam drugi po svoje gospodarijo in s
tem marsikako krivico učinjajo. Vsakdo
si želi prostosti in svobode, a mi jej za-
piramo vrata; vsakdo želi biti samostojen
in od nikogar zavisen, mi pa dobrovoljno
pomagamo v svojej nevednosti drugim do
gospodarstva.

Duševno prostost in nezavisnost pač
lahko vsakdo obdrži, ako ni še duševno
pohabljen; nikdo neče samovoljno hlap-
čevati. In kar se godi z posamezniki,
godi se v širšem krogu tudi z narodi.
Saj narodi niso družega, kot skupina po-
sameznikov ali udov. Ako so zadnji zna-
čajni in krepki — krepost in značajnost
se bodeti svetili tudi pri narodu sploh. Če
so pa udje nezavedni in malomarni — ti
slabi lastnosti bodeti označevali tudi narod.

Ako smo pa drugim podložni, ako
smo nesamostojni, ni nam treba praviti, da
nam prihaja od tega velika škoda. Isto se
godi z nami tudi v političnem obziru. Naši
sosedje Italijani vedo pač dobro, koliko
dobička in koristi jim donasa njih politično
prepričanje ter delujejo na vse sile, da
obdrže na krmilu svojo stranko. Narod
jim je molzna krava; iz svojega politič-
nega prepričanja in delovanja prihajajo
jim visoke obresti. Ni čuda tudi, ako se
tako odločno boré, da drugi ne zmagajo,
da iščejo povsod ljudstvo preslepiti in si
je moralno podvreči, da iščejo svojih
pravic tudi tam, kjer nima nikacij. Bla-
ginja lastnega rodu, lastnih družin, lastnih
prijateljev in ljubljencev jih vodi v njih
počenjanju. Oni dobro vedo, zakaj tako
delujo, zakaj povsod vsiljuje svoje navade,
svoje prepričanje in svoj jezik. Posebno
zadnjega razširiti tudi mej tujimi elementi
in priboriti mu povsod veljavo in spošto-
vanje — to jim je glavna skrb, dobro ve-
doč: čim bolj njih jezik prodira v ljudske
kroge, tim močnejša je tudi njih stranka
in tem bolj zagotovljena jim je prihodnost.

Da se v to okoristijo celo z najpod-
lejšimi sredstvi, da v to žrtvujejo trud in
velike svote denarja — temu se tudi ni
čuditi, ako se pomisli, da jih k temu sil
1889. leto pokazalo nam je precej
drugi dan, da hoče z nami bolj „osorno“
postopati ter nam pripihalo nekaj stopinj
mraza, kar bode se ve da našim trgovcem
s premogom ali „štajnkolmom“, kakor ga
upijoč po ulicah zovejo, kakor pri Vas
kriči „črni“ Čič: „Karbun!“ — in proda-
jajo v „zapečatenih“ in „nezapečatenih“
vrečah, jako povšeči.

V politiki smo pa nekam mirni postali,
pa saj se ni čuditi, ker našim gospodom
Nemcem moramo tudi malo ustreči, ter
pričnemo brž ko ne, precej spomladi gra-
diti novo gledišče na Josipovem trgu, pri
katerem bodo imeli največ prednosti se
ve da Nemci, ker predstavljalo se bode
več nemški, nego slovenski; pa ni čuda,
mi nimamo baje ne moči, ne iger in zo-
pet glavne stvari: denarja! Pa zavidamo
je nobenemu, ker bode i naša last, da le
ne bi nam bilo treba njih vodij subvenci-
jonirati, da bi to sami storili, ker so, ka-
kor se nazivljajo: inteligenca in kapital!
— kadar nič ne stane!

bojazen pred zgubo mnogobrojnih mastnih služb v mestnej upravi. Dobro vemo, da imajo najlažjo pot uprav med nami slovenskimi okoličani. Neštevilno škode so nam uže storili v materialnem in duševnem obziru, a nikdar niso dirnoli na trdo. Okoličan ni bil še toliko zaveden, ni še toliko spregledal, da bi razložil prijatelje svoje od neprijateljev; v svojej dobrosrčnosti udal se je, dovolil mu je to, kar je nasprotnik želel, podaril mu je vse, kar bi okoličanu lahko bilo v velik napredek.

Človek bi menil, da je odprl vsaj sedaj okoličan svoje oči ter spregledal krivico. A nèm je še vedno ter pušča krivico za krivico skozi okno in vrata, trdovratno meneč: Drugi naj se s to ropotijo ubivajo — meni je dosti od dela živeti. Pri tem je pa Lah gospodar in slovenski okoličan sluga; prvi se gosti pri bogato obloženej mizi, zadnji pa d e l a i n t r p i! L.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nek monakovski list je prinesel vest, da misli dati minister domobranstva grof Welsersheimb svojo ostavko. Za časa debate o novej vojnjej postavi govorilo se je, da je ministrova izjava o rabi nemškega jezika vzbudila opozicijo v nekaterih članih dotične komisije, ki je proučevala to vprašanje in da tudi odločujočim krogom ni bila po volji. Ko se je pa celo ogerski honvedski minister Fejervary potegnil za nemščino, mislili so vsi, da je stvar poravnana. Sedaj je pa to vprašanje zopet na dnevnem redu. Minister se bo demoralizirati, ker je baje preostro nastopil proti levicarjem. V najvišjih krogih so baje tega menenja, da je združena nemška levica zaradi njenega patriotizma zaslužila, da se lepše postopa z njo. Ker pa grof Welsersheimb ni tako ravnal — moral bode odstopiti. — Tako vsaj trdi „Münch. Allg. Ztg.“, katerej prepuščamo vso odgovornost za to vest.

V Pragi je bila dopolnilna volitev za deželni zbor. Udeležba je bila prav mlačna. Izvoljen je staročeški kandidat profesor Tomek. Mladočehi niso postavili kandidata, Nemci niso prišli voliti. Proti Tomku so postavili antisemiti svojega kandidata, ki je dobil pa le malo glasov.

V ogerskem državnem zboru je na dnevnem redu načrt novega vojnega zakona. Uže davno ni stopila ogerska vlada pred državni zbor s predlogom, kateri bi vzbujal v poslancih toliko opozicije, kakor ta. Vsi govorniki, celo najboljši in najzanesljivejši prijatelji Tiszine vlade, govorijo proti temu predlogu. Posebno pa pobijajo one določbe novega zakona, po katerih bi morali dobrovoljci, ki ne prestopajo koncem leta z dobrim uspehom častniški izpit, služiti še eno leto. Do sedaj sta branila predlog še samo ministerski predsednik in grof Fejervary, minister ogerskega domobranstva. Opozicijski klub so sklenili glasovati proti zakonu in proti temu, da se preide v podrobno debato. Tisza je pa izjavil, da, ako zbornica ne sprejme ta predlog, odstopi ne samo on, nego ves kabinet. To bo, se ve da, vplivalo na poslance ter omečilo njih sedaj tako trda in uporna srca. Ljubljenega svojega Tiszo, velicega Madjara in Slovonožca ne bodo žrtvovali; rajše sprejmejo zakon, ter naložijo zemlji novo denarno in krvno breme!

Vnanje dežele.

Srbsko ministerstvo je dalo svojo ostavko. Kralj je pa ni še popolnoma sprejel. Naložil je Hristiću, naj začasno ostane še na svojem mestu. Da mora priti do tega, je bilo pač vsakemu jasno. Sedaj je samo to vprašanje, komu poveri kralj sestavo bodočega ministerstva. O tem se sedaj razpravlja v Belogradskih krogih. Radikalci upajo, da pozove kralj Gruića v vlado. Gruić bi bil potem ministerski pred-

sednik, posle vojnega ministerstva bi pa vodil Velimirović. Liberalci pa se nadejajo, da izroči Milan Ristić sestavo novega kabineta. Ristić bi si prizadeval sestaviti mešano in radikalno ministerstvo, katero bi se pa prav težko obdržalo na krmilu, kajti liberalci so v skupščini slabo zastopani; ogromna večina je radikalna. Izvestnega ne ve nikdo, ni peštanski in dunajski židje ne, ki se pa nadejajo, da bode „začasna“ vlada Hristićeva še dolgo živela.

Mej Rumunsko in Avstrijo so se začele zopet razprave o trgovinski pogodbi mej obema državama. Iz Berlina poročajo, da bodo razprave skoro zvršene in pogodba sklenjena. Rumunski prestolonaslednik princ Ferdinand Hohenzollerski se kani nastaniti v Bukareštu ter poročiti se z neko belgijsko princezino. Po tem takem bi stopil v sorodstvo z našo vladarsko rodbino.

V Parizu je bil shod vseh republikanskih strank, na katerem je bilo sklenjeno, da bodo vse složno volile enega kandidata proti Boulangerju. Jacques se imenuje kandidat zedinjenih republikancev. To je mož, ki ima velik upliv na nižje kroge, delaven in pošten, da mu niti boulangisti, niti kedo drug ne more nič očitati. V zbornici pa se je na novo pokazala nesloga mej republikanskimi strankami. Zbornica si je imela voliti novega predsednika. Mesto pa, da bi se mirno sporazumeli mej seboj, postavila je vsaka stranka svojega kandidata. Zmerni republikanci so kandidovali prejšnjega predsednika Mélineja, radikalci Clemenceauja, boulangisti pa v zvezi z monarhisti Andrieuxa. Prva volitev je bila brezuspešna. Še le, ko so radikalci videli, da voli Boulanger Andrieuxa, glasovali so za Mélineja, ki je bil potem izvoljen. V senatu je predsednik hotel napraviti demonstracijo v orleanistiškem zmislu, ki se mu je pa popolnoma ponesrečila.

V Italiji v Milanu skliče „Liga miru“ shod, na katerem hoče glasno protestovati proti trojni zvezi ter pred svetom jasno izreči se za prijateljstvo s Francijo. Ta shod je plod radikalcev, ali bolje italijanskih republikancev, katerih središče je Milan in ki so res odkritosrčni prijatelji Francozom. Da bi shod zadobil večji pomen, povabili so tudi prof. Carducci, ki se sicer ne vpleta mnogo v politiko, ki pa tudi ne zakriva svojega republikanskega prepričanja; on je prvi pesnik Italije in prijatelj Francozov. Nadejali so se torej po vsej pravici, da pride. A gospod profesor se je zahvalil na vabilu ter jim pisмено odgovoril, da je vse lepo, kar nameravajo, da živimo v dobi, ko mora biti Italija oborožena, da je ne napadejo iz zasede. Varovati se mora, da ne pogine, kakor stara Venecija. V svojem pismu tudi jasno pravi, da sedaj ni čas bližati se Franciji, ki je Italijo ponižala in užalila (!!) itd. Nemški listi uporabljajo to pismo v dokaz, da je razpor mej obema romanskima narodoma čedalje večji in da skoro ni več nade, da bi se zopet sprijaznila in se približala.

V nemškem državnem zboru prične kmalo zasedanje. Zanimive bodo posebno razprave o vshodno-afriškem vprašanju. Knez Bismark pride sam v Berlin, da zastopa vlado. — Šum in burja nemških listov proti Morieru je nekoliko potihnila.

V kraljevi palači v Madridu počila je petarda, ki je napravila malo škode na pohištvi ter povzročila nekoliko strahu in ne družega. Ta dogodka in pa večkratni revolucionarski proglesi nam pričajo, da v tej državi ni vse v najlepšem redu.

DOPISI.

Sv. Ivan pri Trstu 9. januarja 1889. [Izv. dop.] (Nove sanjarije.) Mogoče, da niso sanjarije o čemur sem se namenil nekoliko besedij spregovoriti, kajti mogoče je, da se vresniči, kar nameravajo nekateri naši župljani. Zbrali so se nam-

reč v ponedeljek dne 7. t. meseca v krčmi „Campagna Cronest“ k posvetovanju, da-li bi se moglo osnovati tukaj domačo godbo; posvetovanje se je vršilo, kakor navadno v krčmah „nella lingua che capimo noi“ (sic!) Navdušenje za to novo godbo je bilo veliko; tako, kakor takrat, ko se je ustanovilo pevsko društvo in nekateri možaki so tudi obljubili denarno podporo, ako bi se ustanovila.

Res, da bi bilo lepo, ako bi imeli svojo domačo godbo, pa treba je vendar pomisliti, da pri našem delavskem stanu je vresničenje te misli nekoliko težavno, ker v poletnem času gre ljudstvo na ptuje, iskat si boljšega zaslužka, kakor je v Trstu, da si more kaj prihraniti za zimo; vsled tega bi zaostajale vaje in se pozabilo še to, kar se je do takrat naučilo.

Veliko bolje bi bilo in koristnejše v narodnem in duševnem obziru, ako bi možaki navduševali mladenčce za petje in za uže obstoječe pevsko društvo, ter tje obračali svojo radodarnost, svojo podporo, da bi društvo moglo vsaj plačati učitelja, ki bi je vadil v narodnem petju ter ne bi se slišalo vedno tisti „ricio, ricio tralalala“ itd.

Nadalje bi bilo za nas hvalevredno in koristno, ako ustanovimo mesto kaj drugega „Bralno društvo“, v kojem bi se probujalo narodno zavest in ljubezen do čitanja in s tem bi se doseglo, kar bi znalo vsem koristiti. — Možje in mladenči, preudarite te besede!

Ivanski.

Iz Sv. Ivana dne 10. januarja 1889. [Izv. dop.] Mnogokrat smo uže čitali v „Edinosti“, kako se naši okoličani vedó in kako so nezavedni in zanikrni, kako psujejo lastni svoj narod; mnogo jih je celo taci, da še vedno žalujejo po „cikoriji“. Nekateri se celo prav s tem bahajo, da so jim Lahoni otročij vrt „Pro Patria“ ustanovili ter jim tam njih otroke oblačijo, obuvajo itd.; potem takem se jim nezavednost in zanikrnost na obrazu pozna. No, saj vemo, da cepec je cepec, ter po snopiču mlati, kakor zna; zaradi tega ni jim zameriti, ker so še v temoti in njih zavednost spi. Rodoljubni okoličani! ogibajte se taci „babudar“; držite se gasla: vse za Boga, cesarja in za mili narod svoj; ne slušajte italijanskih besedačev, ker vas vedno ližejo, samo da vas pripravijo na svoj most.

Resnica je, da biva v Trstu tudi dosti Kranjcev, Kraševcev in Berkinov, kateri pošiljajo nedolžno svojo deco v laške šole, da se tam tujega jezika uči, da jim doma italijansko čita, a razumejo stariši otroka toliko, kakor se razumi zajec na boben. Poglejmo na zabavišče „Pro Patrie“ na Greti. Koliko nedolžnih otrok slovenskih starišev obiskuje to šolo, kateri so nam zgubljeni. Ali vi slovenski očetje in matere; predno ste izročili vaše drage otroke v pest „Pro Patrie“, vendar ste morali kaj pomisliti, kakšen namen ima!

Tedaj Slovenci, iztrgajte vašo drago deco iz peklenskih rok „Pro Patrie“, da vas ne bode preklinjala in pozabila na Boga, cesarja in dom, tedaj pomislite, da to ni prav in obrnite se do podružnice „Sv. Cirila in Metoda“, koja vas bode vodila vedno po pravi poti.

Dragi narodnjaki! zakaj se ni upala „Pro Patria“ pri nas, pri sv. Ivanu, šolo ustanoviti? Zato, ker je društvo zavohalo, da pri sv. Ivanu ni moke za taki kruh, ker tam biva ona žena, koja je strupeni kači strla glavo, to je: podružnica sv. Cirila in Metoda, in da je vás narodna, kakor je uže občno znano.

Tedaj preporečim vam odstop od „Pro Patrie“ in stopite k vašej bližni podružnici sv. Cirila in Metoda, katera se bode ustanovila v soboto 2. februarja t. l. pri Ferlugu (Pagosi) na Greti, in pridite v mnogo-brojnem številu k temu zborovanju; tam bodete čuli in zvedli pomen enega in drugega društva.

Na svidenje zatorej pri Pagosu!

Okoličan.

Iz Zagorja na Notranjskem, 7. januarja 1889. [Izv. dop.] Dan 1. januarja 1889. bi je za Zagorje na Notranjskem in sploh za vso okolico slovesen dan, kajti obhajala se je veselica v Zagorji v spomin pokojnega, nepozabljenega notranjskega narodnjaka Miroslava Vilharja, ki je v sedanjem času kot prvi narodnjak, pesnik in skladatelj po vsej Slovenskej slovel, ter za narodno delovanje tudi mnogo svojega premoženja ter še celo svojo prostost žrtvoval.

Kako blazega in navdušenega srca mora človek biti, ki vse to žrtvuje za svojo domovino, za svoj narod in za mili svoj materni jezik si zamore misliti le isti, ki je poznal pokojnega Miroslava.

Da bi se pa Pičani tega vrlega moža vredno in večkrat spominjali, namenili so, postaviti mu spominek v Postojni, koji bode pa stal mnogo novcev. Da bi se k pokritju teh stroškov nekoliko pripomoglo, priredilo je bralno društvo Zagorsko dne 1. januarja 1889. veselico, katera se je vršila tako-le: 1. Slavnostni govor vzbudil je občno pozornost. 2. F. S. Vilhar-jev „Uzor“, mešani zbor, se je tako točno pel, da se ga je moralo ponavljati. 3. G. A. Lavrenčič skazal se je pravega mojstra pri sviranju na citre: 4. G. Ipavec: „Mrak“ za mešani zbor, priredil F. K., moral se je na splošno željo trikrat ponavljati. 5. Miroslav Vilhar: „Ljudmila“, deklamovala je gđc. Jos. Fatur s pravim sočutjem v občno zadovoljnost. 6. „Na straži“ možki zbor se je tudi izbornu ponesel, vlasti je baritonov samospev vzbujal občno pozornost. 7. Tudi bil je otvorjen pri tej priliki nov oder, na katerem se je v prvo igrala gluma: „Štampilhar mlajši“ z spevi, zloženimi za ta slavnostni večer od gosp. F. Gerbiča.

Tudi ta dramatična predstava se je vrlo dobro ponesla. Leskovec bil je ves na svojem mestu kot voditelj šole na kmetih, ravno tako tudi Ernestina, njegova hčerka. Mišjak g. V. Č. je vzbudil mnogo smeha; kajti ravno njegova uloga bila je najbolj smešna, pa tudi g. V. Č. razumel je svojo ulogo še bolj zanimivo in šaljivo narediti. Debeljak se je obnašal popolnoma ponosno, pa tudi izredno taktno kot glumačev pomagač, zatorej je tudi žel občno priznanje. Splošno pozornost pa je vzbudil Kričaj g. K. C. kot vodja glumačev, ki je po g. F. Gerbiču nalašč za to igro sostavljena dva samospeva z spremljevanjem na citre izvrstno pel.

Jurij je prav izvrstno svojo ulogo rešil, ravno tako tudi Cenka; oba sta samoin dvospeve tako izvrstno pela, da jima je bila splošna pohvala očitno pripoznana.

Največjo zahvalo pa mora Zagorsko bralno društvo izreči gosp. F. Gerbiču, ki je za to veselico nalašč dotične izvrstne speve priredil, brez katerih igra sama ob sebi ne bi imela tako sijajnega vspeha.

Čisti dohodek se je uže odposlal odboru za Vilhar-jev spominek; to je lepa svota 40 gold. 71 kr. Tako so in bodo cenili navdušenega narodnjaka vsi zavedni Slovenci, vlasti pa bodo Pičani ohranili v dobrem spominu nepozabljenega pokojnega Miroslava Vilharja.

Večen mu spomin!

Dne 6. t. m. zbralo se je precejšnje število udov k občenemu zboru; v odbor so izvoljeni nastopni gospodje: Franc Groznik predsednikom, Evgen Vilhar podpredsednikom, Alojzij Domicelj blagajnikom, Matija Fatur tajnikom, Franc Domicelj knjižničarjem, L. Fettih in g. Jakob Čopič odbornikom. Ti gospodje jamčijo, da društvo stoji na trdih nogah. Bog je ohrani!

Iz kvarnerskih otokov 9. januarja. [Izv. dop.] V zadnjem mojem dopisu sem obljubil, da se hočem v kratkem oglasiti in malo narisati prežalostne razmere slovenskega življa na otocih, ali kje in kako naj bi začel? Pri nesramnih ovaduhah ali denuncijantih, pri ostudnih farizejskih škribačah, kateri javno smešijo in črnijo

vsako našo narodno svetinjo; bi pri naših „nepripravnih“ političnih uradnikih, in njih kumovanju z ljudmi? Bi začel morda pri kojoj naši narodni kukavici iz hrvatskega in slovenskega tabora, katera je nek-daj prepevala ko slavček v domačem logu na čast narodnemu in socialnemu življenju? Težavno nalogo sem si naložil, ali kar bo v moji moči, hočem spolniti, kajti čas je prišel, da se počne igrati z otvorenimi kartami.

Za danes javljam, da narodna čitalnica v Malem Lošnju vključ vsem nesramnim lažim in zaprekam naših „somirovcev“ in „babinovcev“ prav lepo napreduje. Prijatelj iz Lošnja mi piše, da je imela 23. decembra svoj redni občni zbor. Iz blagajnikovega poročila se je pozvedelo, da vključ ogromnih stroškov, katere je imelo društvo prvo leto svojega življenja, ostaje lep prebitek, kar gre gotovo v čast marljivemu odboru. V novi odbor bili so po vzkliku jednoglasno voljeni vsi stari odborniki, to je: g. Šime Kozulić predsednikom; gosp. Oktav Martinolić podpredsednikom; gosp. Mate Oršić tajnikom in g. Ivan Fučić blagajnikom. Čast njim! — Iz drugega nadstropja premestilo se je društvo dne 1. januarja v prvo nadstropje iste hiše, kjer je bilo prej pomorsko društvo „Mutua Assoziacione“. Prostor so lepi in širni, posebno glavna sobana je impozantna, skoraj da ne najlepša vseh lošnjijskih društev. Puljski „Somiero“ pravi, da je društvo za eno nadstropje padlo (disceso), ter da družega si ne sme upati, kakor da mora še nižje pasti, kjer da je njegovo pravo mesto. Vsaki otočan in lošnjec sploh, kateri ne pozna strasti, je uverjen, da premeščenje društva iz 2. v 1. nadstropje ni nazadek, ampak vidni napredek društva, med tem ko je jadni „Dis-Unione“ padel od ogromnega broja nad 200 na samih 70 pritlikovcev, ter naložen dolgovi kakor tovar bremena.

Mi radi prepustimo Somirjevemu . . . iću, da se tolaži z takimi izjavami, polnimi krvavečih solz, z katerimi prorokuje bližnji propad društva, med tem ko je ta jedna duša sama uverjena, da društvo korakom napreduje, in da mu je odmerjeno častno in slavno mesto, ter da mora volens nolens vender predreti pravica, za katero se bomo javno borili in to ne po receptu naših šarenjakov, kateri rova po tmini in kujejo laži, obrekovanja, ova-duhanja, sumničenja, črnjenja, vse le na blagor njih irredentarskih načel. Vam pa hrabrim narodnim Lošnjcem priporočujem geslo: V slogi je moč! Obalović.

Domače vesti.

Volilcem v tržaški okolici. Našemu pozivu v zadnji številki imamo dodati k VI. volilnemu okraju, občina sv. Križ še nastopne gospode, katere priporočamo z uže objavljenimi v volilni odbor: Ivan Furlan, Sirk Štefan, Košuta Anton in Bogatec Josip.

Diocézanske vesti. Prečast. g. Josip Golja, vikar na Kamnem, dobil je 2. t. m. investituro za kuracijo v Kožbani. — Dne 23. decembra bila sta v Gorici v duhovniški posvečena čast. p. Sigismund Žega, frančiškan in čast. p. Donat Zupančič, kapucin; novi maši imela sta sv. Stefana dan v rojstnih krajih, prvi v Št. Mihelu pri Novem Mestu, drugi v Št. Vidu pri Zatičini. — Za kateheta na c. kr. deški vadnici v Gorici odločen je do zdaj čast. g. Franc Castellitz.

Ženski oddelk delalskega podpornega društva ima noč svoj ples v dvorani h. št. 5 ulice Chiozza. Ustopnina 50 kr. — Začetek ob 10. uri.

Umrl je dne 9. t. m. v Palmanovi vitez Viljem Strudthoff, ravnatelj tehničnega zavoda v Trstu, član trgovinske in obrtne zbornice itd.

Iz ustanove „Rittmeyer“ razdeli se letos iznos 380 gld. med potrebne udove mornarjev (od krmarja navzdol), kurjačev, delalcev in drugih služabnikov nižje vrste av. ogr. Lloydja, katerim je umrl soprog v preteklem letu. Prošnje do 31. t. m. upravnemu svetu Lloydovemu.

Rok za odpravo svobodnega pristanišča tržaškega je prodaljšán do 30. junija 1891. leta, ker bodo še-le do te dobe izvršene vse potrebne zgradbe. — V istem času odpravi se tudi svobodno pristanišče na Reki. —

Iz Opatije javljajo, da je odpotovala Nj. c. kr. Visokost cesarjevična z spremstvom dne 11. t. m. v Matulje in od tod se je vrnila v Beč.

Gosp. Josipu Gorupu v Reki, ki je o priliki 40letnice cesarja napravil visoke ustanove in bode bržkone tudi omogočil, da se odpravi sedanja bolnišnica iz mesta, tako da se sme nadejati na prostoru sedanjega bolnišničnega vrta novih stavb, kar bode dalo ljubljanskim rokodelcem novega prisluzka — podelil je mestni zbor ljubljanski jednoglasno častno mestčanov ljubljanskega mesta; dalje isto tudi občine v Železnikih na Gorenjskem, v Poljanah pri Ribnici in v Gorenjem Logatci.

Častnim članom je izvolila g. Josipa Gorupa tudi narodna čitalnica Novomeška na izrednem občnem zboru dne 2. t. m.

Plesni odsek delalskega podpornega društva razpošilja vabila k drugemu „plesnemu venčku“, kateri bode v soboto dne 19. t. m. v dvorani hiše št. 16 v ulici Torrente. — Ker se je uže pri prvem „venčku“ pokazala posebna živahnost in se je zabava vršila v strogo slovanskem duhu, nadejati se je i v drugič obilnega obiska. V ta namen želimo naši mladini povoljni gmotni vapeh.

Ustopnice se dobivajo: V pisarni „del. podp. društva“, pri g. A. Žitku, Corsia Stadion št. 1, v pekarni g. Jeršeka, Corsia Stadion št. 21, in v tiskarni Dolenc, Via Carintia št. 28, na večer plesa pa pri blagajni.

Stolica za slovanske jezike na rimskem vseučilišču. Iz Rima poročajo, da je ustanovil papež Lev XIII. na svojem vseučilišču pri sv. Apolinaru posebno stolico za predavanje o staroslovenskem, hrvatskem, ruskem, poljskem, češkem in bolgarskem jeziku.

Vabilo k občnemu zboru „Čitalnice v Kviškem pri Gorici“ na dan 13. januarja 1889. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Poročilo denarničarja o računu preteklega leta in o preudarku za bodoče leto. 4. Slučajni predlogi. 5. Volitev novega odbora. — Začetek zborovanja ob 1/4 uri popoldne. ODBOR.

Vojaški nabori. Mestni magistrat tržaški javlja, da morajo priti k letošnjim vojaškim naborom vsled določbe novega vojnega zakona tudi vsi mladenči, rojeni leta 1866., kateri pripadajo tržaški občini. Dotični, kateri žele prositi začasnega oproščenja ali hočejo služiti kot enoletni prostovoljci, morajo izročiti dotične prošnje najdalje do 31. t. m. mestnemu magistratu. Isto velja tudi o vseh onih mladenčih, rojenih 1866. leta, kateri ne pripadajo tržaški občini, vendar pa v Trstu stanujejo.

Občinski zastop v Žminju imel je dne 7. t. m. prvo sejo pod predsedništvom novega župana gosp. Mateja Peteh-Kovačiča. Razpravljalo se je o proračunu za leto 1889. Seja se je vršila jako dostojno; italijanska stranka je le zahtevala, naj se odmeri obč. tajniku plača 365 gld., toda ostala je v manjšini in vsled tega bila je tajnikova plača odmerjena z 600 gld. na leto.

Prihodnje porotne obravnave pred dež. sodiščem v Trstu začno dne 11. marca t. l. ob 9. uri dp. Predsednikom je določen gosp. Adolf Mozetič, njegovima namestnikoma pa gg. svetnika Domenik Schiolis in Kristijan Colcuc.

„Schwarzgelb“, političen list, kateri zastopa staroavstrijske in splošnodržavne ideje, prinaša v I. svoji letošnji številki znamenit članek pod naslovom: „Opomnja gospodom Italijanom!“ V tem članku se ostro obsoja nedelavnost merodajnih krogov proti drznosti naše irredento in njenih somišljenikov v Italiji, ter dokazuje, da nam se Italije niti najmanj bati, temveč da stojimo stvari

baš naobratno. — Tiskovne razmere nam ne dopuščajo, da bi ta jako zanimiv članek v prevodu ponatisnili. Nadajmo se, da se skoraj odpró oči vsem, kateri so danes še oslepljeni, da sprevidijo, na kateri strani je pravi patrijotizem!

Nepotrjena konfiskacija. C. kr. državno pravdnništvo v Ljubljani zaplenilo je dne 15. decembra p. l. 288. šte. „Slov. Naroda“ zaradi „Nedeljskega pisma“. Ces. kr. deželno kot tiskovno sodišče te konfiskacije ni potrdilo, a ko se je državno pravdnništvo pritožilo na nadsodišče v Gradci, je tudi poslednjo pritožbo zavrglo.

Italijanska „kultura“. Zagrebška trgovinska zbornica razposlala je nedavno raznim glavarstvom službeno okrožnico, mej ostalim tudi v Poreč. Znano je, da Lahonom v Poreču vse smrdi, kar je hrvatsko in zatorej so službeno pismo neodpečateno vrnili z opazko „rifiutato“ v Zagreb. — Tako postopajo poreški Lahoni z službenimi spisi; kako se godi še-le ulogam raznih slovanskih strank! Bog se usmili!

Mejnarnodni sokolski shod v Parizu. Za letošnje svetovne razstave bode v Parizu mejnarnodni telovadni shod, h kateremu so francoski telovadci povabili telovadna društva z vsega sveta, izimši nemška. Češki „Sokoli“ in kakor čujemo, tudi poljski, so že obljubili svojo udeležbo, „Sokoli“ hrvatski se še niso odločili, a bode, kakor javlja „Agramer Tagblatt“ najbrže vabilo tudi vsprejeli. V listu „Sokol“ je mej drugim tudi članek: „O telovadniku a telovadnih spoličih v Parizi“, v katerem pisec poudarja, kako važno bi bilo, da se v Parizu ustanovi češko ali slovansko telovadno društvo.

Javna dražba. Dne 28. t. m. ob 12. uri razpravljala se bode pri stavbenemu oddelku c. kr. pomorske oblasti ponudba za javno prodajo starih, odrabljenih predmetov, kakor železa, vrvi, itd. Pobljže pogoje more se izvedeti v omenjenem uradu in v hidravličnem skladišču (Via Valdirivo št. 2).

Statistika umrlih. Od 30. p. m. do 5. t. m. umrlo je v Trstu 89 oseb in sicer 44 moških 45 ženskih. Po starosti jih je bilo: 18 do 1., 24 do 5., 6 do 20., 8 do 30., 3 do 40., 8 do 60., 16 do 80. leta, in 6 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 16 oseb več. Poprečno je umrlo izmed 1000 oseb 29-27.

Sodnijsko. Mizar Nikolaj Ambrožič sprl se dne 2. decembra p. l. v ulici Farneto z dvema svojih znancev, katera sta podrla natrkanega Ambrožiča na tla in odnesla pete. Razkašen jo udari Ambrožič za bežetima, potegne nož in kriči, da bode oba zaklal. O pravem času pa so besnega prijeli stražarji ter ga odveli na hlad. Ambrožič je bil zaradi svojega junaštva dne 10. t. m. obsojen na 4 mesece težke ječe. — 58letni seljak Anton Kral iz Trebiča je dobil 6 mesecev ječe zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

O dru. Karolu Aussererju, o katerem smo govorili v polit. pregledu v zadnji številki, moramo omeniti, da je bil poslanec dolnještajerskih Nemcev in Nemškutarjev v Mariboru, Slov. Bistrici, Ptuj, Ormožu in Ljutomeru. Kakor znano, propali so Slovenci v teh mestih toliko pri volitvah v deželni, kolikor v državni zbor, z svojim protikandidatom. Toliko v pojasnilo.

RAZNE VESTI.

Konceptni uradniki v avstrijskih ministrstvih. Zanimivi so nastopni podatki, ki so posneti iz „Beamtenkalender 1889“: V ministerstvu zunanjih zadev je 155 uradnikov, 63 meščanskih, 92 plemičev; v državnem finančnem ministerstvu 9 uradnikov, 6 meščanskih, 3 plemiči; v ministerstvu notranjih zadev 61 uradnikov, 13 meščanskih, 48 plemičev; v naučnem ministerstvu 60 uradnikov, 22 meščanskih, 38 plemičev; v pravosodnem ministerstvu 26 uradnikov, 9 meščanskih, 17 plemičev; v finančnem ministerstvu 82 uradnikov, 41 meščanskih, 41 plemičev; v trgovinskem ministerstvu 76 uradnikov, 21 meščanskih,

52 plemičev; v domobranskem ministerstvu 8 uradnikov, 4 meščanski, 5 plemiči; v poljedelskem ministerstvu 29 uradnikov, 7 meščanskih in 22 plemičev. Vseh devet ministrstev ima tedaj 503 konceptne uradnike, izmed teh le 186 meščanskih in 317 plemičev.

Srbski poslanec na Dunaju. Službeni list Belograjski priobčuje kraljevi ukaz, s katerim se stavlja v razpolaganje dosedanja srbski poslanec na dunajskem dvoru, Milan Božičević ter se imenuje novim kralj. poslancem državni svetnik Milan Petronjević.

Žganjpitje na Nemškem. Da je tudi v Nemčiji žganjpitje zelo razširjeno in oškoduje narod, kažejo sledeče številke. Na Pruskem je leta 1886 ponesrečilo 811 ljudi v pijanosti, 508 se jih je sam sebe usmrtilo, 1174 jih je umrlo, 5000 oseb ležalo je v bolnicah vsled pijančevanja. Od 100 umorov se jih je vršilo 40 pod vplivom žganih pijač, od 100 ubijanj 63, od 100 telesnih poškodovalj 65, od sto prestopkov proti pravosti 77. Izračunilo se je, da v Nemčiji vsako leto 10.000 ljudi umrje na pijanski blaznosti, več 100.000 pa si okrajša življenje po preobilnem žganjpitju.

Nov srbski list začne izhajati v Bukarešti s podporo srbske kraljice Natalije. List bode zagovarjal politiko slovansko in prave interese srbske.

Izgnani tujci v teku leta 1888. Iz Cizlitavije bilo je leta 1888. izgnanih 676 tujcev in to: 576 moških in 100 ženskih. 223 izmed teh bilo je ogerskih podanikov. V Nemčijo so se odpravili 204, v Rusijo 169, v Italijo 48. Ostali so po svoji narodnosti: Rumuncev 7, Turkov 5, Švicarjev 5, Francozev 5, Italijanov 4, Angležev 4, Amerikancev 3, Črnogorcev 2, Bolgar 1 in Belgijec 1. Iz Bosne in Hercegovine sto bili 2 osebi.

Preiskava zaradi nesreče, katera se je pripetila ruskemu dvornemu vlaku pri Borkih, je končana. Naši č. čitatelji se spominjajo, da je o tej nesreči cesarska obitelj ruska prav čudovato rešila svoje življenje. Vrhovno sodišče je obtožilo zaradi nemarnosti v službi 10 oseb, med njim predsednika upravnega sveta Čarkovsko-Kurske železnice barona Hahna in vodjo dvornega vlaka, drž. svetnika barona Tabeja. Ostali obtoženci so inženirji in uradniki železnice, na katerej se je pripetila nesreča.

Listnica upravnistva.

G. Ivan K., St. Peter do 30. maja t. t. Jos. Kovačič St. Peter 90 dni! do 1. junara t. l. Na zdar! M. L. Cornvyrh pl. za 88. M. B. Šempas pl. do 1. oktobra 1889. A. S. Dolnji Zemun v redu za 1889. Srčen pozdrav Vam i g. P.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

		Cena od for. do for.	
Kava	Mocca	100 K.	141.— 146.—
	Rio biser jako fina	—	—
	Java	—	—
	Santos fina	101.—	103.—
	„ srednja	96.—	98.—
	Guatemala	—	—
	Portorico	119.—	122.—
	San Jago de Cuba	132.—	134.—
	Ceylon plant. fina	124.—	126.—
	Java Malang. zelena	102.—	104.—
	Campinas	110.—	112.—
	Rio oprana	99.—	101.—
	„ fina	94.—	96.—
	„ srednja	93.—	91.—
Cassia-ligna	v zabojih	33.50	31.—
Macisov cvet		405.—	420.—
Ingber Bengal		19.—	20.—
Papar Singapore		91.—	92.—
	Penang	71.—	72.—
	Batavia	81.—	82.—
Piment	Jamaika	39.—	40.—
Petroleji	ruski v sodih	100 K.	8.50 —
	„ v zabojih	—	9.50 —
Ulje	bombažno amerik.	36.—	37.—
	Lecco jedilno j. f. gar.	38.—	39.—
	dalmat. s certifikat.	39.—	40.—
	namizno M.S.A. j. f. gar.	54.—	56.—
	Aix Vierge	66.—	68.—
	„ fino	64.—	66.—
Rožiči	puljski	8.—	8.—
	dalmat. s cert.	—	—
Smokve	puljske v sodih	—	—
	„ v venci	15.50	16.—
Limoni	Mesina	4.—	5.—
Pomeranči	sicilijanske	4.—	5.—
Mandlji	Bari I.a	100 K.	82.— 84.—
	dalm. I.a, s cert.	85.—	87.—
Pignoli		72.—	74.—
Ris	italij. najfiniji	20.—	20.50
	„ srednji	19.—	19.50

Rangoon extra	15.25	15.50
„La“	13.75	14. —
„IIa“	12.50	12.75
Sultanine dobre vrsti	23. —	25. —
Suho grozdje (opaia)	17. —	17.50
Cibebe	14. —	15. —
Slaniki Yarmouth Ia.	12. —	13. —
Polenovke srednje velikosti	40. —	41. —
velike	34. —	35. —
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K.	34.25 34.50
s certifik.	11.25	11.50
Fazol Coks	—	—
Mandoloni	10. —	10.25
svetlorudeči	9.50	9.75
temnorudeči	10.75	11. —
bohinjski	10.50	11. —
kanarček	10.25	10.50
beli, veliki	9.50	10. —
zeleni, dolgi	—	—
okrogli	8.25	8.50
mešani, stajerski	74. —	76. —

!!! Za domačo porabo!!!

tkano platno najfinije in najjače vrste, platno iz belih nit in pol beljeno platno za čevljarje in sedlarje, plavo platno, fino sivo platno, jako dvostruko platno za gasilce, belo platno za rjuhe, domast in evilih, platneni Gradl, Laneno in volneno Canevas, beljeno polplatno, gorsko platno, jako platno za vreče, kakor tudi gotove vreče, žepne rute iz oksforda in shirting-platna, ročniki in evilha in damasta, brisalke in namizne garniture iz damasta, prodaja po najnižjih cenah

društvo tkalcev v Wall-u
pri Dobruschki, Češka.

Ceniki na zahtevanje franko in zastoj.

Oglas.

V ulici Acquedotto šte. 4 odpre se nova trgovina z svežim sadjem, zelenjavo, Marijinem cvetjem, ribami za akvarije, konzervami za hrano, kitajskim čajem, angleškimi biskoti, pravim jamajskim rumom in južnim vočjem po jako nizkih cenah ter se ob enem jamči za pristnost blaga. — Na vslogo p. n. občinstva je poseben težak, ki dostavlja nakupljene stvari na stanovanje.

SUKNO

razpošilja za gotov denar ali po postnem povzetju po zelo nizkih cenah in sicer

samo dobre vrste:

3-10 m. cel. obleka, samo f. 3.50	boljše f. 4.90
3-10 m. cel. obleka, samo f. 8. —	boljše f. 10. —
3-10 m. cel. obleka, samo f. 6. —	boljše f. 8. —
3-10 m. cel. obleka, samo f. 10. —	boljše f. 12. —
3-10 m. cel. obleka, samo f. 10. —	boljše f. 12. —
3-10 m. cel. obleka, samo f. 10. —	boljše f. 12. —

Kar ni koma vse, se lahko vrne. Uzorec franko. — Nastav.

FRIEDRICH BRUNNER

Tuchfabrik-Lager

Na drobno. Brunn. Na dobo. Op. Uzorec za gospodo krojače. Uzorec franko. — Nastav.

Slovanski svet

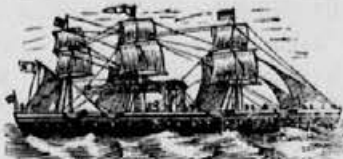
izhaja tudi leta 1889. v isti obliki in po istem programu, kakor svoje prvo leto 1888. in sicer 10. i 25. dne vsakega meseca. Naročnina, katere se pošilja podpisaneu izdajatelju v Gorico, znaša za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. 80 kr. in za četrt leta 90 kr.

Kazalo o vsebini lanskega letnika „SLOVANSKEGA SVETA“, katero dobe lanske naročniki posebe, naštevata raznotere članke in spise, kakršni so n. pr.: „Kongres avstrijskih Slovanov l. 1888.“, „Nemški in slovanski velikišolci v Avstriji“, „Narodna avtonomija in šola“, „Pravni čut Slovanov“, „K 900letju pravoslavja v Rusiji“, „Kultura in Avstrija“, „Rusija in papeštvo“, „Hierarhija na Ogerskem“, „Češko državno pravo“, „Kulturno orožje“, „Jezik in tuji duh“, „Narodnost in jezik“, „Občeslovanska akademija znanosti“, „Verski in narodnostni člen nista izjemna zakona“, „Kdo določuje literaturne jezike“, „Jezik književnost in kultura“, „Kulturni program“, „Papeška pisma Adrijana II. in Ivana VIII.“, „Ivan Gundulić“, „Ogerski Rusi“, „Nasledstvo kmetij in narodnost“, „O bistvu cerkve“, „O cerkvenih obredih“, „O vplivanju krščanstva na drevnjo Ruso“, „Zadruga na Hrvaškem“, „Slovanska ornamentika“ itd., itd. Leta 1889. pridejo na vrsto važne razprave o raznih slovanskih kulturnih vprašanjih, n. pr. „O zadruzi“, „ruskemu miru“ in „artelju“, „O slovanski terminologiji za raznotere stroke“, „O slovanskem pravu“, „O slovanskih običajih in umetnostih“ itd., itd. Pretresale se bodo tudi specifični slovanske zadeve, dopisi in novice pa bodo zabeleževali važne slovanske dogodke.

„SLOVANSKI SVET“ je v prvi vrsti namenjen zrelemu slovanskemu občinstvu; temu se priporoča, da ga podpira gmotno še bolj, nego duševno.

Fran Podgornik,

izdajatelj „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorici.

Važno za popotnike v Ameriko.

Kdor želi po ceni, dobro, hitro in varno potovati v severno ali južno Ameriko itd., naj se zaupljivo obrne na od slave c. kr. dež. vlade v Ljubljani potrjenega glavnega zastopnika za potovalce

Josipa Pavlin-a v Ljubljani

Marijin trg šte. 2.

ki zastopa evropske in ameriške železnice in nemško pošto parobrodstvo: Tu se dobijo vožnje karte s polno garancijo od Ljubljane naravnost do vsakršne postaje v severni in južni Ameriki, Avstraliji, Afriki itd. po zopet mnogo nižnjih cenah, ravno tako se tudi vsakršnemu posvetovanju radovoljno služi.

Vožnja preko Ljubljane in Beljaka priporoča se toploti le v prid potovalcem, ker je veliko krajša in ceneja kot ona preko Dunaja.

Vožnja traja od Ljubljane do Amerike okoli 13 dni in je cena z hrano na parobrodu od 60 gld. naprej.

Marijacejske želodečne kapljice

zvrstno zdravilo pri vseh boleznih na želodcu.

Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzave) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnusju glavobolu, ako boli iz želodca krč v želodcu, zabasani, preobilnosti jedi in pijač v želodcu

Varnost. Znamka proti glistam, boleznim na vratu in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenice je z nakazom vred samo 40 nov., velika steklenica samo 70 nov. Glavni zalag ima lekarničar „k angelju varhu“ **Karl Brady Kremsir, Morava.**

Marijacejske želodečne kapljice niso tajno sredstvo. Deli, iz katerih obstoji, oznanjeni so na vsakej steklenici priloženemu poduku za uporabo. **Pristne dobe se skoraj v vseh lekarnah.**

V Trstu: Lekarna: Antonio Suttina. — Lekarna: de Leitenburg, all' Ercole trifante. — Lekarna: Eduard de Leitenburg, alla Saluta. — Lekarna: A. Praxmayer, al due Mori. — Lekarna: Pietro Prendini, alla Fontana Imperiale. — Lekarna: Benedetto Saraval, al Amazone Trionfance. — Lekarna: Benedetto Vlach Miniussi, alla Corte. — Lekarna: d. Vittorio Serravallo al R dentore (glav skladiš). — Lekarna: Binasolito all' orso nero. — Poštojna: Lekarna Fr. Baccareich. — Sezana: Lekarna Philipp Ritschel.

Svarilo! Pristne Marijacejske želodečne kapljice ponarejujejo in posnemajo se mnogovrstno. — V znamenje pristnosti mora biti zamotana vsaka steklenica v rdeči omti, providen z gornjo varnostno znamko ter mora biti na vsakem priloženem poduku za uporabo razun tega opomneno, da je bil isti tiskan v tiskarni g. Gusek-a i Kremericah (Kremsir).

Pomoč

se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri padci, živčnih boleznih, usesnih boleznih, pljučnih in želodečnih boleznih, naduhi, slabostih, protinu, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulji odpravi se v dveh urah z glavno vred, za kar se jamči. Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim sredstvom. Obširna poročila pošljejo naj se z naslovom: „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Vabilo na naročbo.

S 1. dnem januarja začne v Ljubljani dvakrat na mesec izhajati nov list

„BRUS“

Obravnaval bode v resni in šaljivi obliki vsa dnevna vprašanja, t. r. skrbel za čitatelja pouk in zabavo. Poleg raznovrstne vsebine prinašal bode tudi lepe ilustracije in slike odličnih narodnjakov.

Ker preneha „Rogača“, bode Brus jedini šaljivi slovenski list, ki si bode vestno prizadeval ustrezati občinstvu slovenskemu, katero prosimo, da ga blagovoljno podpira duševno in gmotno.

„Brus“ stoji za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl. Naročnina pošilja se na „Brusovo“ upravištvu v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Brnsko sukno

pošiljem proti gotovem denarju ali pošt. nam povzetju za neverjetno nizko ceno in sicer

samo dobre vrsti

3-10 metrov dolgo, na zimsko obleko	f. 3.75
3-10 metrov dolgo, na boljše zimsko obleko	f. 5.20
3-10 metrov dolgo, na boljše zimsko obleko	f. 6. —
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko	f. 8. —
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko	f. 10. —
3-10 metrov dolgo, na jako fino zimsko obleko	f. 12. —
3-10 metrov dolgo, na najfinjšo zimsko sukno	f. 14. —
3-10 metrov dolgo, na najbolj fino zimsko sukno	f. 16. —

Najodličnejše

brnsko sukno za suknje

2-10 metrov dolgo, na kompletno zimsko suknjo	f. 5. —
2-10 metrov dolgo, na boljše zimsko suknjo	f. 5.50
2-10 metrov dolgo, na fino zimsko suknjo	f. 6. —
2-10 metrov dolgo, na najfinjšo zimsko suknjo	f. 10. —

Štajersko valjano sukno

za lovske suknje in menčikov 2-10 metrov f. 5.20

Edina kristijanska

tvrdka za razpošiljatve

Karol Pechaczek

Brünn, Krautmarkt 13.

— Uzorec zastoj in franko. —

Singerstrasse Nr. 15,
zum goldenen
Reihsapfel.

J. PSERHOFER-jeva

Apotheke

in
Wien

Kričisilne — nekdanje univerzalne kroglice znane, zaslužile res zadnje ime, kajti ni skoraj bolezen v kojoj bi te kroglice tisočkrat ne pokazale svojega čudotvornega uspeha. V najhujših boleznih v kojih se je mnogo drugih zdravil rabilo, se je po teh kroglicah neštivilokrat in v zelo kratkem času popolno ozdravljenje zabilo. Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek z 6 škatljicami 1 gld. 5 kr. pri nefrankirani pošiljavi po povzetju 1 for 10 kr. Proti gotovini stane pošiljatev: 1 zavitek kroglic f. 1.25, 2 zavitka f. 2.50, 3 zavitki f. 3.75, 4 zavitki f. 4.40, 5 zavitkov f. 5.20, 10 zavitkov f. 9.20. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Pristne so jedino le one kroglice, katerih napotnice imajo podpis J. Pserhofer-ja in so provideni na pokrovu vsake škatljice z tem podpisom v rdečih pismenih. Določo nam neštivilo pism v kojih se kupovalci in rabniki teh kroglic zahvaljujejo za ozdravljenje in vsakršnih nevarnih boleznih. Vsakdo, ki je le enkrat poskušal se s temi kroglicami zdraviti jih priporoča drugim.

Naj sledi tu nekatera teh zahvalnih pism:

Hraše pri Suleduku, 12. sept. 1887.
Blagorodni gospod! Bila je boja volja, da so mi prišle v roke Vaše kroglice in pismam Vam o vseh: Prehladila sem se v otroški postelji, da nisem več mogla vrstiti svoje dolo in izvestno bi bila užila mrtva, ako ne bi mi bile rešile Vaše čudovate kroglice. Bog Vas tisočkrat za to blagoslovi. Prepričana sem, da me Vaše kroglice popolnoma ozdrave, kakor so ozdravile tudi druge.

Tereza Knifč.

Dunajsko Novomesto, 9. dec. 1887.
Vaše visokorodni Najtoplejši zahvalo Vam izrekam v imenu 90letne svoje tete. Belchala je 5 let na kroničnem želodečnem kataru in volenici. Življenje jej je bilo trpljenje in užje je mialila, da je zgubljena. Slučajno dobila je škatljico Vaših izvrstnih kričisilnih kroglic in po daljši uporabi istih je ozdravela. Z visokim spoštovanjem

Jozefa Weinzeiti.

Mitternizersdorf Gor. Avstr. 10. januarja 1886.
Vaše blagorodni! Izvolite mi blagovoljno poslati po pošti jeden zavitek Vaših izvrstnih kričisilnih kroglic. Prišljena sem, izročiti Vam svoje popolno priznanje glede vrednosti teh kroglic, katere bodem priporočila, kjer bodem le mogla, najtoplejše vsem bolnikom. O tej svoji za vaji Vas pooblaščajem, da jo morate objaviti po Vašej dragej volji. Z visokim spoštovanjem

Tereza Kastner.

Gottschendorf pri Kolih. Avstr. Šlezija, 8. okt. 1886.
Vaše blagorodni! Prosim Vas najtoplejši, da mi pošljete z vitek 6 škatljic Vaših univerzalnih kričisilnih kroglic. Samo Vašim čudovitim kroglicam imam se zahvaliti, da sem rešena želodečne bolezni, na kateri sem trpela skoraj 5 let. Ne bodem nikdar več brez njih in Vašemu blagorodni izreku s tem najtoplejši zahvalo. Z odličnim spoštovanjem

Ana Zwickl.

Rohrbach, 28. februarja 1886.
Vaše blagorodni! Mesec novembra p. l. naročil sem pri Vas zavitek kroglic. Opazil sem jaz i moja žena njih najboljši vpen; oba sva trpela na hudem glavobolu in slabem izpraznevi, da sva bila užje zdvolila, akopar imava še le 46 let. In glej! Vaše kroglice provzročile so čudo in naji oboje odle boleznih. S spoštovanjem

Anton List.

Amerikansko mazilo za trganje po udih, proti protinu in drugim reumatičnim boleznim v hrbtenem mozgu, migreni, nevralgiji, zobnim, glavobolom, trganju v ušesih itd. 1 gld. 20 kr. Esenoca za oči Romerhaus n-a, 1 sklenica f. 2.50/2 steklenice f. 1.50. Prah za znoj na nogah 1 škatljica 50 kr. z poštnino 75 kr. Pserhoferjeva tannokininska pomada najboljše sredstvo za raste las. Lajo opavljenca škatljica 2 gold. **Univerzalni plaštar** prof. Stordela proti vsakršnim ranam, gnajnim ulesom, celo proti starim ulesom na nogah, ki se zdaj pa zdaj za vije odpirajo, proti črvi na prstu (Fingervurm) itd. 1 pos. 50 kr. z poštnino 75 kr. **A. W. Bulrichova** univerzalna čistina sol. izvrstni pomoček proti vsakršnim ranam, gnajnim ulesom, celo proti starim ulesom na nogah, ki se zdaj pa zdaj za vije odpirajo, proti črvi na prstu (Fingervurm) itd. 1 pos. 50 kr. z poštnino 75 kr. Izven imenovanih izdelkov vdobivajo se še druge farmacevtske specialitete ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini ali povzetju Pri prejšnji dopošiljavi denarja (najbolje po poštni nakaznici) stane porto dosti manj nego pri povzetju

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po poštmem povzetju:

10 metrov zimskega lodna za ženske obleke, dvojne širokosti	gld. 5.50
10 metrov Vallerie-fianele za ženske obleke, najnovejši uzorec	gld. 4. —
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši uzorec	gld. 2.70.
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši uzorec	gld. 3. —
10 metrov blaga za ponočne suknje, križastega, najnovejši uzorec	gld. 2.50
29 vatov Prostejevskega barhanta, moder in rujav gl. 5 bel in rud d	gld. 6. —
3-10 m tra blaga za moške obleke za zimo Ia, gld. 5.50 IIa	gld. 3.75
2-10 m tra blaga za zimske suknje, modnega, Ia, gld. 10. —, IIa.	gld. 6. —
2-10 m tra blaga za ogrtače, modnega.	gld. 6. —
6. kap iz pliša za gospode in dečke	gld. 1.50
1. zimska posteljna odeja iz Rouge, kompletna	gld. 3. —
1. zabraka, 190 cm dolga, 130 cm široka, Ia žolta gld. 250. IIa siva	gld. 1.50
1. Angora-ogrinjalo, za zimo 10/4, Ia, gld. 6. —, IIa.	gld. 2.80
1. ženski jopič iz ovčje volne, (Jersey, vs b modne barve Ia, gl. 3, IIa.	gld. 1.50
3 krili iz klobušine, bogato tamburirani, rud-čiji sivi in rujavi	gld. 3. —
6 parov zimskih nogovic, platenih, v vseh barvah, progastih	gld. 1.50
1 platnena rjuha, 2 m tra dolga, brez siva	gld. 1.50
10 metrov posebne preproge, težke baže	gld. 3.50
1. moška srajca, bela i. barvasta, Ia, gld. 1.50, IIa.	gld. 1.20
3. delavske srajce iz teškega oksf rda	gld. 2. —
3. pare gač iz barhanta, platna Ia, gld. 2.50, IIa.	gld. 1.80
9 parov zimskih kratkih nogovic, platenih, v vseh barvah	gld. 1.10
6 ženskih srajc iz modnega platna ali šifona, Ia gld. 5. —, IIa	gld. 3.25
3. nočni korseti i. šifona, vezani Ia, gld. 4. —, IIa.	gld. 1.80
1. zastor iz jute, turški naris, Ia, gld. 3.50, IIa.	gld. 2.30
1. garnitura pregrinjaj, 1 prt in 2 post. pregr., iz ripsa gld. 450, iz jut-	gld. 3.50
29 vatlov domačega platna, težke baže, Ia, gld. 5.50, 1/4	gld. 4.20
29 vatlov oksforda, najnovejši naris	gld. 4.50
9 vatlov kanafasa, najnovejši naris, najboljše baže	gld. 6. —
3 prtli, vseh barv, 1/4, gld. 2. —, 1/4	gld. 1. —

Uzorec zastoj in franko.